

El debat de política general de les illes Balears estigué condicionat per la greu situació del diputat d'UM Bartomeu Vicens, al qual la fiscalia demana presó pel cas So n'Oms.

Va ser a primera hora de l'horabaixa del dimecres 22 d'octubre. El president Francesc Antich contestava rutinàriament la intervenció que durant el matí havien fet els grups minoritaris quan, de sobte, anuncià: "He demanat a Unió Mallorquina que substituesqui el diputat" Bartomeu Vicens. El debat de política general que havia començat el dia abans deixava de tenir interès. La situació política balear que es deriva de la petició d'Antich és força complicada. Perquè UM es nega a demanar l'acta de diputat a Vicens.

Vicens al Tribunal Superior.

Bartomeu Vicens era el portaveu parlamentari d'UM. Home de màxima confiança de Maria Antònia Munar –presidenta del Parlament i ex-presidenta d'UM–, és considerat un dels arquitectes dels pactes amb l'esquerra, tant el del 1999 com el de l'any passat. Des de fa mesos se sabia que la fiscalia anticorrupció imputava a Vicens tot un seguit de greus delictes relacionats amb una requalificació dels terrenys on ara hi ha el polígon de serveis So n'Oms, aferrat a l'aeroport de Son Sant Joan, a Palma. Però, malgrat l'acusació, ni UM ni el PSOE mai no exigiren a Vicens allò que demanaven per als imputats del PP en uns altres casos de presumpta corrupció: la dimissió. De fet, el president Antich, només uns dies abans del debat parlamentari, es limità a dir sobre l'afer Vicens que "cal respectar l'acció de la justícia". Una actitud feble que, al si del PSIB-PSOE, començà a tenir detractors que veien que tractar d'una manera diferent la suposada corrupció del PP i la d'UM podria tenir un cost d'imatge –i per ventura electoral– considerable. Així doncs, les pressions internes perquè hi hagués un pronunciament clar contra Vicens augmentaren dins el Partit Socialista. Més encara quan se sabé que el diputat d'UM era citat a declarar davant el jutge instructor el dimecres dia 22. Just el dia en què al Parlament s'acomplia la segona sessió del debat,

Un debat marcat per la justícia

durant la qual es viuria la brega dialèctica entre Antich i la cap de l'oposició, Rosa Estaràs, del PP. Estaràs ja feia setmanes que s'estufava dient que, als seus militants, quan són descoberts ficant la mà al calaix o cometent actuacions irregulars i són imputats per la justícia, immediatament "els expulsem", cosa que, segons ella, "no fa l'esquerra amb els seus casos, com és ara el cas de Vicens, que és un suport del govern, afectat de greus problemes davant la justícia i ningú del PSOE no li demana que dimitiesqui". Els nervis anaren creixent dins el PSOE. Encara més quan, el dia abans del debat, la premsa local publicà que la fiscalia anticorrupció demanaria presó per a Vicens.

Bartomeu Vicens, fins ara portaveu del grup d'Unió Mallorquina al Parlament Balear, en el moment d'entrar a declarar al jutjat, dimecres passat, dia 22 d'octubre.

El president del Govern de les Illes Balears, Francesc Antich, i la cap de l'oposició i portaveu del grup del PP al Parlament, Rosa Estaràs.

El debat començà dimarts amb el discurs d'Antich, però tota l'atenció política i mediàtica es reservava per l'endemà. No per què passaria al Parlament, sinó per què s'esdevindria als jutjats. Val a dir que també havia estat citat a declarar davant el jutge el diputat del PP Josep Juan Cardona, amb relació al cas Ordinas, perquè la principal acusada –Antònia Ordinas– havia declarat que ell també cobrava comissions il·legals i que coneixia tot l'entramat corrupte que ella havia muntat. Dimecres matí Cardona declara i surt del jutjat sense càrrecs. A migdia se sap que a l'esposa de Vicens –també acusada en el cas que implica sobretot el seu marit– el jutge li imposa presó eludible mitjançant fiança de 40.000 euros –que paga immediatament. Això feia preveure que a Vicens no li aniria pas més bé: els nervis al Parlament augmentaven. I, en efecte, el jutge que interrogà el diputat d'UM decidí que li llevava dues acusacions però li'n mantenia quatre i que, per tant –atès que Vicens és aforat per la seva condició de parlamentari–, el Tribunal Superior de Justícia hauria de dictaminar què s'havia de fer, davant la petició de presó de la fiscalia. De tot això s'infereix que si no hagués estat diputat l'hauria enviat a la presó o li hauria imposat una fiança molt alta per a evitar-la.

Aleshores arriba el cim de la tensió al Parlament. Vicens va a la cambra –hi arriba quan Antich ja n'havia demanat la dimissió–, es reuneix amb Munar i després diu que no pensa dimitir. A la nit, l'executiva d'UM, reunida d'urgència,

relleva formalment Vicens de portaveu parlamentari, però no li demana l'acta de diputat.

Què pot passar ara? Doncs ningú no ho sap. A la nit, després d'acabar la sessió parlamentària, el president confessà a aquest setmanari que “és un bon embolic i no sé què pot passar, però per a nosaltres és insostenible” continuar amb la presència de Vicens al Parlament. Alguns altres parlamentaris del PSOE, en privat, asseguraren que “no afluixarem la pressió” perquè Vicens dimitiesqui.

El debat. Malgrat que va passar a un segon pla, també hi hagué debat parlamentari al saló de les Cariatides –nom de la sala de plens. El president centrà la intervenció de dimarts en la crisi econòmica. Anuncià tot un seguit de mesures per a fer-hi front: inversions; diàleg amb tots els agents econòmics i socials per a arribar a pactes per a preservar el màxim possible d'ocupació; ajudes directes als més desvalguts perquè, si més no, tinguin algun ingrés econòmic; i, sobretot, anuncià que calia aprofitar l'avinentsa per “començar a canviar el model de creixement”, que “s'ha basat en excés en la construcció, en el passat”. Antich es mostrà convençut que el “turisme, eix fonamental de la nostra economia, ha de ser ajudat a continuar essent el que ha estat” perquè és el motor econòmic balear que permetrà de sortir de la crisi. Apel·là a “l'orgull de país” per fer front a les dificultats, “com en ocasions anteriors”. Pel que fa al finançament, assegurà que “no acceptarem de cap

manera un tracte injust” com el que pateixen actualment les Illes i que “tot-hom ha reconegut” i, amb relació a les inversions extraordinàries del govern espanyol, que estan aturades, anuncià que la primera setmana de novembre es reuniria amb la ministra de Foment, Magdalena Álvarez, per “desblocar totes les inversions” pendents.

Els socis de govern d'Antich, el Bloc, UM i Eivissa pel Canvi, donaren suport al president, però es mostraren crítics amb el tracte econòmic que Madrid dóna a les Balears. Per part del Bloc, Biel Barceló explicà que, a parer seu, el problema més greu que tenen les Illes és “l'espoliació fiscal que pateixen” i demanà a Antich que torni de la reunió amb la ministra Álvarez “amb acords concrets: no consenti que es riguin de nosaltres”. Les portaveus d'Eivissa pel Canvi, Mariam Suárez i Esperança Mari –totes dues al grup mixt– feren discursos més ideològics i, tot i donar suport a Antich, li demanaren més concreció i agosament a l'hora de negociar amb Madrid per defensar “el país”. La intervenció del nou portaveu d'UM, Josep Melià, se centrà a reclamar a Antich més diners i impuls per a les conselleries del seu partit i, sobretot, descarregà una duríssima crítica contra el govern de Zapatero i la forma que hi té de negociar Antich. “Patim una estafa continuada. Una presa de pèl. Els incompliments de Madrid en inversions són greus.” El president s'irrità força amb Melià i, en privat, li recriminà la dura intervenció.

El moment més esperat arribà dimecres horabaixa: l'enfrontament dialèctic entre Antich i la portaveu del PP, Rosa Estaràs, que atacà el president acusant-lo, en síntesi, de “no donar confiança” per encarar la crisi, d'estar “a les mans dels seus socis minoritaris”, de no ser “capaç de liderar el govern” i, sobretot, “d'haver estat quasi un any i mig al govern sense fer res de positiu per fer front a una crisi que només fa un parell de mesos fins i tot negava”. Antich contraatacà atribuint al govern de Jaume Matas els efectes domèstics més perniciosos de la crisi, perquè “apostà pel creixement salvatge”, i recordà a Estaràs que “després de les panxades, venen els còlics”.

Miquel Payeras